

**REGULI DE PROCEDURĂ APLICABILE LA CURTEA DE ARBITRAJ DE PE LÂNGĂ
UNIUNEA NATIONALĂ A COOPERĂȚIEI MEȘTEȘUGĂREȘTI-UCECOM
CU PRIVIRE LA ARBITRAJUL AD-HOC**

**CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE**

- Art.1** - Prezentele reguli de procedură arbitrală se aplică în arbitrajul ad-hoc organizat în cadrul Curții de Arbitraj de pe lângă UNIUNEA NATIONALĂ A COOPERĂȚIEI MEȘTEȘUGĂREȘTI-UCECOM în temeiul art.545 C.pr.civ.
- Art.2** -**(1)** Arbitrajul ad-hoc se realizează prin intermediul Curții de Arbitraj de pe lângă UNIUNEA NATIONALĂ A COOPERĂȚIEI MEȘTEȘUGĂREȘTI-UCECOM, în condițiile prezentelor Reguli.
(2) Regulile de procedură ale Curții de Arbitraj de pe lângă UCECOM se adoptă de către conducerea acestuia potrivit normelor sale de funcționare stabilite prin actul de înființare.
- Art.3** - **(1)** Persoanele care au capacitate deplină de exercițiu pot conveni să soluționeze pe calea arbitrajului ad-hoc litigiile dintre ele, în afară de acelea care privesc starea civilă, capacitatea persoanelor, dezbaterea succesorală, relațiile de familie, precum și drepturile asupra cărora părțile nu pot să dispună.
(2) În cazul unui arbitraj ad-hoc organizat de părți pentru soluționarea unui litigiu determinat, Curtea de Arbitraj le poate acorda asistență, prin înțelegera părților, consemnată într-un înscris, sau la cererea uneia dintre ele, urmată de acceptarea celeilalte părți, formulată în scris, și cu plata taxei arbitrale aferente.
- Art.4** - Asistența Curții de Arbitraj în arbitrajul ad-hoc constă în următoarele activități, potrivit înțelegerii cu părțile:
- a)** numirea, în conformitate cu convenția arbitrală și cu prezentele Reguli de procedură arbitrală ad-hoc, a arbitrilor și a supraarbitrului și, în general, îndeplinirea sau, după caz, verificarea îndeplinirii formalităților de constituire a tribunalului arbitral, precum și procedura privind onorariile arbitrilor astfel numiți;
 - b)** punerea la dispoziția părților a prezentelor Reguli de procedură arbitrală, precum și a unei liste de arbitri, ambele având caracter facultativ pentru părți;
 - c)** asigurarea accesului la serviciile de secretariat ale arbitrajului, constând în operațiuni privind primirea, înregistrarea și evidența corespondenței, citarea părților și comunicarea actelor, emiterea diverselor înștiințări către părți și arbitri, consemnarea dezbaterilor în încheieri de ședință, îndosărierea actelor, întocmirea și păstrarea registrelor, precum și orice alte asemenea lucrări necesare bunei desfășurări a arbitrajului;
 - d)** asigurarea unui spațiu corespunzător pentru desfășurarea arbitrajului;
 - e)** urmărirea și facilitarea arbitrajului ad-hoc astfel încât acesta să se desfășoare în bune condiții și să se finalizeze în termenul stabilit;
 - f)** examinarea, la cererea tribunalului arbitral și a părților, a proiectului de hotărâre arbitrală sub aspectul formei și/sau al unor probleme de drept, fără însă a se impune asupra libertății de decizie a arbitrilor.
- Art.5** - În cazul în care s-a încredințat Curții de Arbitraj organizarea unui arbitraj ad-hoc, părțile optează automat pentru aplicarea regulilor sale de procedură.
- Art.6** - În întreaga procedură arbitrală ad-hoc trebuie să se asigure părților, sub sancțiunea nulității arbitrale, egalitate de tratament, respectarea dreptului la apărare și principiul contradictorialității.

Art.7 - Curtea de Arbitraj are obligația să asigure confidențialitatea arbitrajului ad-hoc, abținându-se să publice sau să divulge datele de care ia cunoștință în îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, fără autorizarea părților.

Art.8 - Părțile au îndatorirea să-și exercite drepturile procedurale cu bună credință și potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute. Ele vor coopera pentru desfășurarea corespunzătoare a arbitrajului și pentru finalizarea litigiului în termenul stabilit.

Art.9 - Competența ce revine instanțelor judecătorești în legătură cu arbitrajul reglementat de Cartea a IV-a din Codul de procedură civilă aparține instanței care ar fi fost competentă să soluționeze litigiul în fond, în lipsa unei convenții arbitrale.

CAPITOLUL II CONVENȚIA ARBITRALĂ

Art.10 - (1) Convenția arbitrală se încheie în scris, sub sancțiunea nulității. Condiția formei scrise se consideră îndeplinită atunci când recurgerea la arbitraj a fost convenită prin schimb de corespondență, indiferent de forma acesteia, sau schimb de acte procedurale.

(2) În cazul în care convenția arbitrală se referă la un litigiu legat de transferul dreptului de proprietate și/sau constituirea altui drept real asupra unui bun imobil, convenția trebuie încheiată în formă autentică notarială, sub sancțiunea nulității absolute.

(3) În cazul arbitrajului ad-hoc, convenția arbitrală se încheie sub forma compromisului.

(4) Existența convenției arbitrale poate rezulta și din înțelegerea scrisă a părților făcută în fața tribunalului arbitral.

Art.11 - (1) Prin compromis, părțile convin ca un litigiu ivit între ele să fie soluționat pe calea arbitrajului ad-hoc, arătându-se, sub sancțiunea nulității, obiectul litigiului și numele arbitrilor.

(2) Compromisul se poate încheia chiar dacă litigiul intervenit între părți este deja pe rolul unei alte instanțe.

(3) Încheierea compromisului arbitral exclude, pentru litigiul care face obiectul lui, competența instanțelor judecătorești.

CAPITOLUL III ARBITRII. CONSTITUIREA TRIBUNALULUI ARBITRAL AD-HOC. TERMENUL ȘI LOCUL ARBITRAJULUI

Art.12 - (1) Poate fi arbitru orice persoană fizică, de cetățenie română, care are capacitate deplină de exercițiu a drepturilor.

(2) Arbitrii sunt înscriși, cu acordul lor scris, într-o listă care va cuprinde numele, și după caz, ocupația, specialitatea.

(3) Lista arbitrilor va fi pusă la dispoziția părților la cererea lor.

Art.13 - (1) Părțile stabilesc dacă litigiul se judecă de către un arbitru unic sau de doi, ori de mai mulți arbitri.

(2) Dacă părțile nu au stabilit numărul arbitrilor, litigiul se judecă de trei arbitri, câte unul numit de fiecare parte, iar al treilea - supraarbitrul - desemnat de cei doi arbitri.

(3) Dacă există mai mulți reclamanți, sau mai mulți pârâți, părțile care au interese comune vor numi un singur arbitru.

(4) Dacă una dintre părți nu răspunde în termen și nu dă curs invitației de numire a arbitrului, ori există neînțelegere între părți cu privire la numirea arbitrului unic, sau dacă cei doi arbitri numiți nu cad de acord asupra persoanei supraarbitrului, se va face aplicarea art. 561 coroborat cu art 547 alin.(1) C.pr.civ.

Art.14 - Arbitrii sunt independenți și imparțiali în îndeplinirea atribuțiilor lor. Ei nu sunt reprezentanții părților.

Art.15 - Arbitrii sunt numiți, revocați sau înlocuiți conform compromisului arbitral și prezentelor Reguli.

Art.16 - (1) Arbitrul poate fi recuzat pentru cazurile de incompatibilitate prevăzute pentru judecători, dar și din următoarele motive, care pun la îndoială independența și imparțialitatea sa:

a) neîndeplinirea condițiilor de calificare sau a altor condiții privitoare la arbitri, prevăzute în convenția arbitrală;

b) când o persoană juridică al cărei asociat este sau în ale cărei organe de conducere se află arbitrul are un interes în cauză;

c) dacă arbitrul are raporturi de muncă ori de serviciu, după caz, sau legături comerciale directe cu una dintre părți, cu o societate controlată de una dintre părți sau aflată sub un control comun cu aceasta;

d) dacă arbitrul a prestat consultanță uneia dintre părți, a asistat sau a reprezentat una dintre părți ori a depus mărturie în una dintre fazele precedente ale litigiului.

(2) O parte nu poate recuza arbitrul numit de ea decât pentru cauze survenite sau de care a luat la cunoștință după numire.

(3) Persoana care știe că în privința sa există o cauză de recuzare, este obligată să înștiințeze părțile și pe ceilalți arbitri mai înainte de a fi acceptat însărcinarea de arbitru, iar dacă asemenea cauze survin după acceptare, de îndată ce le-a cunoscut.

(4) Această persoană nu poate participa la soluționarea litigiului decât dacă părțile, înștiințate potrivit alineatului precedent, comunică în scris că înțeleg să nu ceară recuzarea. Chiar în acest caz, ea are dreptul să se abțină de la judecarea litigiului, fără ca abținerea să însemne recunoașterea cauzei de recuzare.

Art.17 - (1) Recuzarea trebuie să fie cerută sub sancțiunea decăderii în termen de 10 zile de la data când partea a luat cunoștință de numirea arbitrului său, după caz, de la survenirea cauzei de recuzare.

(2) Cererea de recuzare se soluționează de tribunalul prevăzut la art.547 alin. (1) C. pr.civ, printr-o încheiere pronunțată cu citarea părților și a arbitrului recuzat, în termen de 10 zile de la sesizare.

(3) Prevederile art.15 și ale art.16 se aplică în mod corespunzător experților și asistenților arbitrali (grefieri).

Art.18 - În caz de imposibilitate a exercitării misiunii de arbitru, pentru orice cauză (recuzare, abținere, revocare, suspendare, radiere din listă, deces etc.) și dacă nu s-a numit un supleant sau dacă acesta este împiedicat să își exercite însărcinarea, se va proceda la înlocuirea arbitrului de către partea care l-a numit, în termen de 10 zile de când ea a luat cunoștință de survenirea unei asemenea împrejurări în condițiile stabilite pentru numirea lui.

Art.19 - (1) Arbitrii sunt răspunzători pentru prejudiciul cauzat în condițiile legii, dacă:

a) după acceptare, renunță în mod nejustificat la însărcinarea lor;

b) fără motiv justificat, nu participă la judecarea litigiului ori nu pronunță hotărârea în termenul stabilit de convenția arbitrală sau de lege;

c) nu respectă caracterul confidențial al arbitrajului, publicând sau divulgând date de care iau cunoștință în calitate de arbitri, fără a avea autorizarea părților;

d) încalcă cu rea-credință sau gravă neglijență alte îndatoriri ce le revin.

(2) Săvârșirea vreuneia dintre faptele prevăzute în alineatul precedent atrage, în raport cu gravitatea faptei, revocarea arbitrului din litigiu.

Art.20 - (1) Tribunalul arbitral ad-hoc se consideră constituit la data acceptării însărcinării de arbitru unic sau, după caz, a ultimei acceptări a însărcinării de arbitru ori de supraarbitru.

(2) Când părțile au convenit că tribunalul este compus din doi arbitri (câte unul numit de fiecare parte), supraarbitrul se va numi numai dacă la pronunțarea hotărârii, soluțiile pronunțate de cei doi arbitri vor fi divergente, în acest caz numirea supraarbitrului urmând a se face de către cei doi arbitri.

(3) Până la constituirea tribunalului arbitral, conform alin.1 din prezentul articol, procedurile ce se vor efectua în vederea pregătirii soluționării cauzei, au caracter prearbitral și se efectuează de grefierul Curții de Arbitraj care va întocmi încheieri de ședință, în care vor fi consemnate procedurile efectuate. Încheierile, în acest caz, vor fi semnate de grefier și de Președintele Curții de Arbitraj. După constituirea tribunalului arbitral, încheierile de ședință vor fi semnate de grefier și de către arbitrii numiți care constituie tribunalul arbitral.

(4) Dovezile efectuării procedurii prearbitrale fac parte din dosarul cauzei și rămân atașate la acesta.

Art.21 - (1) Din momentul constituirii, tribunalul arbitral este învestit cu judecarea cererii de arbitrare și a celorlalte cereri privind procedura arbitrală.

(2) Comunicarea cererilor, actelor și informațiilor în legătură cu litigiul se face prin grefa Curții de Arbitraj, arbitrii neavând legătură directă cu părțile.

Art.22 - (1) Dacă părțile nu au convenit altfel, tribunalul arbitral trebuie să pronunțe hotărârea în termen de cel mult 6 luni de la data constituirii sale, sub sancțiunea caducității arbitrajului.

(2) Termenul se suspendă pe timpul judecării unei cereri incidente adresate instanței judecătorești competente sau a completării tribunalului arbitral.

(3) Părțile pot consimți oricând în timpul litigiului, la prelungirea termenului arbitrajului, fie în scris, fie prin declarație orală, dată în fața tribunalului arbitral și consemnată în încheierea de ședință.

(4) De asemenea, tribunalul arbitral poate dispune prin încheiere, pentru motive temeinice, prelungirea arbitrajului, o singură dată cu cel mult 3 luni.

(5) Termenul se prelungește de drept cu 3 luni în cazul repunerii cauzei pe rol, precum și în cazul încetării personalității juridice sau a decesului uneia dintre părți.

CAPITOLUL IV

SESIZAREA TRIBUNALULUI ARBITRAL AD-HOC. CEREREA DE ARBITRARE. ÎNTÂMPINAREA. CEREREA RECONVENȚIONALĂ. COMUNICAREA ACTELOR. MĂSURI ASIGURĂTORII ȘI MĂSURI VREMELNICE. CHELTUIELILE ARBITRALE

Art. 23 - (1) În vederea constituirii tribunalului ad-hoc, reclamantul va depune la grefa Curții de Arbitraj, în cadrul procedurii prearbitrale, o cerere scrisă care va cuprinde:

a) numele și prenumele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. De asemenea, cererea va cuprinde și codul numeric personal sau, după caz, codul unic de înregistrare sau codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului ori de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar ale reclamantului, precum și ale pârâtului, dacă sunt cunoscute de reclamant. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

b) numele, prenumele și calitatea celui care reprezintă partea în litigiu, cu respectarea dispozițiilor art.151 C.pr. civ;

c) menționarea compromisului arbitral încheiat între părți, anexând o copie de pe acesta;

d) obiectul și valoarea cererii, precum și calculul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori;

e) motivele de fapt și de drept, precum și probele pe care se întemeiază cererea;

f) numele și prenumele arbitrilor desemnați, iar în cazul în care acesta nu figurează pe lista de arbitri ai Curții, se va indica adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de poștă electronică a arbitrilor desemnați;

g) semnătura părții.

(2) La cererea de chemare în judecată se vor anexa copii certificate de pe toate înscrisurile pe care reclamantul își întemeiază pretențiile.

Art.24 - (1) Cererea se depune împreună cu actele însoțitoare în exemplare corespunzătoare numărului de părți în litigiu, plus un exemplar pentru tribunalul arbitral ad-hoc.

(2) La cerere se va atașa și dovada achitării taxei arbitrale ocazionată de organizarea și desfășurarea arbitrajului ad-hoc. Aceasta dovadă se va prezenta într-un termen de 10 zile de la comunicarea către reclamant a cuantumului taxei calculate de către grefa Curții de arbitraj.

(3) După depunerea cererii de arbitrare ad-hoc și a dovezii achitării taxei arbitrale, grefa Curții va proceda la înștiințarea arbitrilor desemnați de către fiecare parte prin compromis, în privința numirii lor și a onorariului, urmând ca aceștia să comunice în scris acordul lor privind acceptarea numirii, în termen de 5 zile de la comunicarea înștiințării.

(4) Data înregistrării cererii de investire a tribunalului arbitral ad-hoc se consideră data la care arbitrii și-au dat acceptul în privința arbitrajului litigiului, iar părțile au virat onorariile acestora într-un cont pus la dispoziție de către Curtea de Arbitraj/în contul comunicat de către fiecare arbitru prin acordul de acceptare a numirii.

Art.25 - (1) În cazul în care cererea nu cuprinde toate mențiunile și cerințele prevăzute la art.23 și 24 din prezentele Reguli, se va pune în vedere reclamantului să le completeze în mod corespunzător, într-un termen care nu va depăși 10 zile de la data primirii înștiințării.

(2) Dacă dovada plății taxei de timbru nu se face în condițiile stabilite, cererea de arbitrare se va restitui reclamantului.

Art.26 - În urma îndeplinirii tuturor condițiilor prevăzute la art.24 se va proceda la înregistrarea dosarului la grefa Curții de arbitraj, urmând ca cererea de arbitrare să fie comunicată părâtului și arbitrilor desemnați.

Art.27 - (1) În termen de 30 de zile de la primirea copiei de pe cererea de arbitrare, părâtul va face întâmpinare cuprinzând excepțiile privind cererea reclamantului, răspunsul în fapt și în drept la această cerere, probele propuse în apărare, precum și, în mod corespunzător, celelalte mențiuni prevăzute la art. 23 pentru cererea de arbitrare.

(2) Excepțiile și alte mijloace de apărare, care nu au fost arătate prin întâmpinare, trebuie invocate, sub sancțiunea decăderii, cel mai târziu la primul termen de judecată la care partea a fost legal citată.

(3) Necomunicarea sau nedepunerea întâmpinării nu înseamnă recunoașterea pretențiilor reclamantului. Dacă tribunalul arbitral apreciază că nedepunerea întâmpinării justifică amânarea soluționării litigiului, părâtul va putea fi obligat la plata cheltuielilor de arbitrare cauzate prin amânare.

Art. 28 - (1) Îndată după expirarea termenului pentru depunerea întâmpinării, tribunalul arbitral verifică stadiul pregătirii litigiului pentru dezbatere și, dacă va socoti necesar, va dispune măsurile corespunzătoare pentru completarea dosarului.

(2) După această verificare și, dacă este cazul, după completarea dosarului, tribunalul arbitral fixează termen de dezbatere a litigiului și dispune citarea părților.

(3) Între data primirii citației și termenul de dezbatere trebuie să existe un interval de timp de cel puțin 15 zile.

(4) La primul termen de judecată cu procedura legal îndeplinită, tribunalul arbitral își verifică propria sa competență de a soluționa litigiul.

(5) Dacă tribunalul arbitral hotărăște că este competent, consemnează acest lucru într-o încheiere, care se poate desființa numai prin acțiunea în anulare introdusă împotriva hotărârii arbitrale, conform art. 608 C.pr.civ.

(6) Dacă tribunalul arbitral hotărăște că nu este competent să soluționeze litigiul cu care a fost sesizat, își declină competența printr-o hotărâre, împotriva căreia nu se poate formula acțiunea în anulare, prevăzută la art. 608 C.pr.civ.

Art.29 - (1) Dacă părâtul are pretenții împotriva reclamantului derivând din același raport juridic, el poate face cerere reconvențională.

(2) Cererea reconvențională va fi introdusă în cadrul termenului pentru depunerea întâmpinării sau cel mai târziu la prima zi de înfățișare și trebuie să îndeplinească aceleași condiții ca și cererea principală. Ea se soluționează odată cu cererea principală. Când însă numai cererea principală este în stare de a fi soluționată, cererea reconvențională poate fi soluționată separat.

Art.30 - (1) Comunicarea prin grefa Curții de Arbitraj sau între părți, a înscrisurilor litigiului, a citațiilor, hotărârilor arbitrale și încheierilor de ședință se face prin scrisoare recomandată cu conținut declarat și confirmare de primire.

(2) Înștiințarea părților cu privire la alte măsuri luate de tribunalul arbitral poate fi făcută și prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia. În cazul comunicărilor telefonice, grefiera va face mențiunea în dosar, precizând data și ora convorbirii.

(3) Orice înscris poate fi înmânat și personal părții sau reprezentantului ei, facându-se mențiunea despre aceasta în caietul de ședință.

(4) Dovezile de comunicare se depun la dosar.

Art.31 - Comunicările se fac, după caz, la adresa indicată de parte în cererea de arbitrare sau întâmpinare, ori la altă adresă menționată de către părți. Orice schimbare de adresă nu va fi luată în considerare dacă nu a fost adusă la cunoștință în scris, celeilalte părți și tribunalului arbitral.

Art.32 - (1) Înainte sau în cursul arbitrajului, oricare dintre părți poate cere tribunalului în circumscripția căruia are loc arbitrajul să încuviințeze măsuri asigurătorii și măsuri provizorii cu privire la obiectul litigiului sau să constate anumite stări de fapt.

(2) La această cerere se va anexa în copie cererea de arbitrare.

(3) În materia cererilor privind măsuri asigurătorii sau măsuri provizorii sunt aplicabile prevederile Codului de procedură civilă în materie.

(4) Încuviințarea acestor măsuri va fi adusă la cunoștința tribunalului arbitral de către partea care le-a cerut.

(5) În cursul arbitrajului, măsurile asigurătorii și măsurile provizorii, precum și constatarea anumitor împrejurări de fapt pot fi încuviințate și de tribunalul arbitral. În caz de împotrivire, executarea acestor măsuri se dispune de către instanța judecătorească, potrivit prevederilor alin. (1).

Art.33 - (1) Cheltuielile arbitrale cuprind: taxa arbitrală, cheltuielile de administrare a probelor, de traducere a actelor și dezbaterilor, onorariile arbitrilor, onorariile avocaților, ale experților și consilierilor, cheltuielile de deplasare a părților, arbitrilor, martorilor, experților și consilierilor și alte cheltuieli necesitate de arbitrajul litigiului.

(2) Taxa de arbitrare reprezintă cheltuielile efectuate Curtea de Arbitraj pentru organizarea și desfășurarea arbitrajului.

(3) Cheltuielile arbitrale se suportă de partea care cade în pretenții sau conform înțelegerii părților, dacă aceasta există în formă scrisă și a fost depusă la dosarul cauzei.

CAPITOLUL V DEZBATEREA LITIGIULUI

Art.34 - (1) Părțile pot participa la dezbaterile litigiului personal sau prin reprezentanți și pot fi asistate de avocați, consilieri, interpreți sau de alte persoane, conform legii.

(2) Ședințele de judecată din cadrul tribunalului arbitral ad-hoc nu sunt publice. Ele se desfășoară la sediul Curții de arbitraj din B-dul Unirii nr.73, bl. G3 Tronson 3, parter, Sector 3, București.

Art.35 - (1) Fiecare dintre părți are sarcina să dovedească faptele pe care își întemeiază pretențiile sau apărările.

(2) În vederea soluționării litigiului, arbitrii pot cere părților explicații scrise cu privire la obiectul

cererii și faptele litigiului și pot dispune administrarea oricărei probe prevăzută de lege.

(3) Administrarea probelor se efectuează în ședința de judecată.

(4) Tribunalul arbitral nu poate să recurgă la mijloace de constrângere și nici să aplice sancțiuni martorilor sau experților.

Art.36 - (1) Orice excepție privind existența sau validitatea convenției arbitrale, constituirea tribunalului arbitral, limitele însărcinării arbitrilor și desfășurarea procedurii până la prima zi de înfățișare, trebuie ridicată, sub sancțiunea decăderii, cel mai târziu la această primă zi, dacă nu s-a stabilit un termen mai scurt.

(2) Orice cereri și orice înscrisuri vor fi depuse cel mai târziu până la primul termen de judecată la care părțile au fost legal citate.

(3) Tribunalul arbitral poate admite, în condițiile legii, administrarea de probe la cererea unei părți, numai dacă asemenea probe au fost solicitate prin cererea de arbitrare sau prin întâmpinare ori prin cereri depuse anterior primei zile de înfățișare și comunicate celeilalte părți. Probele care nu au fost cerute în aceste condiții nu vor mai putea fi invocate în cursul arbitrajului afară de cazurile în care:

a) necesitatea probei a reieșit din dezbateri;

b) administrarea probei nu pricinuiește amânarea soluționării litigiului.

Art.37 - (1) Dezbaterile arbitrale vor fi consemnate într-o încheiere de ședință.

(2) Orice dispoziție a tribunalului arbitral va fi consemnată în încheiere și va fi motivată.

(3) Încheierea de ședință va cuprinde, pe lângă mențiunile prevăzute la art. 55 alin.1 lit.a și b) următoarele mențiuni:

a) o scurtă descriere a desfășurării ședinței;

b) cererile și susținerile părților;

c) motivele pe care se sprijină măsurile dispuse;

d) dispozitivul;

e) semnăturile arbitrilor și semnătura grefierului.

(4) Părțile au dreptul să ia cunoștință de conținutul încheierii, ca și de actele dosarului.

(5) La cererea părților sau din oficiu, tribunalul arbitral poate îndrepta sau completa încheierea de ședință printr-o altă încheiere.

(6) Părților li se comunică, la cerere, o copie de pe încheierea de ședință.

Art.38 - (1) Neprezentarea părții legal citate nu împiedică dezbaterea litigiului, afară numai dacă partea lipsă nu va cere, cel mai târziu cu 3 zile înainte de data pentru care a fost stabilită dezbaterea, amânarea acesteia pentru motive temeinice, încunoștințând în același termen și cealaltă parte, precum și arbitrii. Aprecierea temeiniciei motivelor absenței uneia dintre părți, precum și a motivelor pentru care absența justifică amânarea dezbaterii este de competența exclusivă a tribunalului arbitral, hotărârea acestuia nefiind supusă niciunei căi de atac.

(2) Partea care a fost prezentă sau reprezentată la un termen nu va fi citată în tot cursul arbitrajului, fiind presupusă a cunoaște termenele următoare.

(3) Termenul luat în cunoștință sau pentru care au fost trimise citațiile nu poate fi preschimbat decât pentru motive temeinice și cu citarea părților.

Art.39 - (1) Oricare dintre părți poate cere, în scris, ca soluționarea litigiului să se facă în lipsa sa, pe baza actelor de la dosar.

(2) Tribunalul arbitral poate să amâne soluționarea litigiului, citând părțile dacă apreciază că este necesară prezența lor la dezbateri ori administrarea unor probe.

Art.40 - (1) Tribunalul arbitral va suspenda judecata când ambele părți solicită expres.

(2) Dacă ambele părți, deși legal citate, nu se prezintă la termen, tribunalul arbitral va soluția litigiul, în afară de cazul în care s-a cerut amânarea pentru motive temeinice.

Art.41 - (1) Reclamantul poate să renunțe oricând la judecată, fie verbal, fie prin cerere scrisă.
(2) Renunțarea la judecată se constată prin încheiere ce nu poate fi desfășurată pe calea acțiunii în anulare.
(3) Dacă renunțarea s-a făcut după comunicarea cererii de chemare în judecată, instanța de arbitraj, la cererea părâtului, va obliga pe reclamant la cheltuieli arbitrale.
(4) Când părțile au intrat în dezbaterile fondului, renunțarea nu se poate face decât cu învoirea celeilalte părți.

Art.42 - (1) Judecata pricinilor se suspendă de drept:
a) prin decesul uneia dintre părți, până la introducerea în cauză a moștenitorilor, în afară de cazul când partea interesată cere termen pentru introducerea în judecată a acestora;
b) prin interdicția judecătorească sau punerea sub curatelă a unei părți, până la numirea tutorelui sau curatorului;
c) prin decesul reprezentantului sau al mandatarului uneia dintre părți, survenit cu mai puțin de 15 zile înainte de ziua înfățișării, până la numirea unui nou reprezentant sau mandatar;
d) prin încetarea funcției tutorelui sau curatorului, până la numirea unui nou tutore sau curator;
e) când persoana juridică este dizolvată, până la desemnarea lichidatorului;
f) prin deschiderea procedurii insolvenței, în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive, dacă debitorul trebuie reprezentat, până la numirea administratorului ori lichidatorului judiciar;
g) în cazul în care instanța formulează o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare adresată Curții de Justiție a Uniunii Europene, potrivit prevederilor tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană;
h) în alte cazuri prevăzute de lege.
(2) Cu toate acestea, faptele prevăzute anterioare nu împiedică pronunțarea hotărârii, dacă ele au survenit după închiderea dezbaterilor.

Art.43 - (1) Tribunalul arbitral poate suspenda judecata:
a) când dezlegarea pricinii atârână, în totul sau în parte, de existența sau neexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți;
b) când s-a început urmărirea penală pentru o infracțiune care ar avea o înrurire hotărâtoare asupra hotărârii ce urmează să se dea dacă legea nu prevede altfel.
(2) Suspendarea va dura până când hotărârea pronunțată în cauza care a provocat suspendarea a devenit definitivă.
(3) Cu toate acestea, instanța poate reveni motivat asupra suspendării, dacă se constată că partea care a cerut-o nu are un comportament diligent în cadrul procesului care a determinat suspendarea, tergiversând soluționarea acestuia, ori dacă urmărirea penală care a determinat suspendarea durează mai mult de un an de la data la care a intervenit suspendarea, fără a se dispune o soluție în acea cauză.

Art.44 - Asupra suspendării judecării procesului, tribunalul arbitral în toate cazurile, se va pronunța prin încheiere, care poate fi atacată în mod separat, la Curtea de Apel pe toată durata suspendării.

Art.45 - Judecata reîncepe:
a) prin cererea de redeschidere făcută de una dintre părți, când suspendarea s-a dispus prin învoirea părților;
b) prin cererea de redeschidere a procesului, făcută cu arătarea moștenitorilor, tutorelui sau curatorului, a celui reprezentat de mandatarul defunct, a noului mandatar ori, după caz, a părții interesate, a lichidatorului, a administratorului judiciar ori a lichidatorului judiciar, în cazurile prevăzute la art. 42 lit. a-f;
c) în cazurile prevăzute la art. 42 lit.g, după pronunțarea hotărârii de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene;
d) prin alte modalități prevăzute de lege.

- Art.46** - (1) Reclamantul poate să renunțe oricând la judecată, fie verbal, fie prin cerere scrisă.
(2) Renunțarea la judecată se constată prin încheiere ce nu poate fi desființată pe calea acțiunii în anulare.
(3) Dacă renunțarea s-a făcut după comunicarea cererii de chemare în judecată, instanța de arbitraj, la cererea pârâtului, va obliga pe reclamant la cheltuieli arbitrale.
(4) Când părțile au intrat în dezbaterile fondului, renunțarea nu se poate face decât cu învoirea celeilalte părți.

- Art.47** - (1) În caz de renunțare la însuși dreptul pretins, tribunalul arbitral dă o hotărâre prin care va respinge cererea în fond și va hotărî asupra cheltuielilor.
(2) Renunțarea la drept se poate face și fără învoirea celeilalte părți. Renunțarea se poate face în ședință sau prin înscris autentic.
(3) Hotărârea privind renunțarea la dreptul pretins poate fi atacată cu acțiune în anulare.

CAPITOLUL VI HOTĂRÂREA ARBITRALĂ

- Art.48** - (1) Procedura arbitrală ia sfârșit prin pronunțarea unei hotărâri arbitrale, denumită sentință arbitrală.
(2) Dacă reclamantul renunță la arbitraj sau la însuși dreptul pretins, mai înainte de constituirea tribunalului arbitral, procedura arbitrală se încheie printr-o încheiere a președintelui Curții de Arbitraj.

- Art.49** - (1) Tribunalul arbitral soluționează litigiul în temeiul contractului principal și al normelor de drept aplicabile, ținând seama când este cazul și de uzanțele în materie.
(2) Pe baza acordului expres al părților, tribunalul arbitral poate soluționa litigiul în echitate.

- Art.50** - (1) După ce tribunalul arbitral va considera că toate împrejurările cauzei sunt suficient lămurite, încheie dezbaterile trecând la deliberare și luarea hotărârii în ședință secretă cu participarea tuturor arbitrilor.
(2) Pronunțarea hotărârii poate fi amânată cu cel mult 21 de zile, sub condiția încadrării în termenul arbitrajului prevăzut la art.22.

- Art.51** - Când tribunalul arbitral este compus dintr-un număr fără soț de arbitri, hotărârea se ia cu majoritatea de voturi. Arbitrul care a avut o altă părere își va redacta și va semna opinia separată, cu arătarea considerentelor pe care acesta se sprijină.

- Art.52** - Când tribunalul arbitral este compus dintr-un număr cu soț de arbitri și aceștia nu cad de acord asupra soluției, se va proceda la numirea unui supraarbitru. Supraarbitrul se numește de către arbitrii desemnați în cauză de către părți, iar dacă aceștia nu ajung la un acord privind desemnarea supraarbitrului, atunci acesta va fi numit de către președintele Curții de Arbitraj. Supraarbitrul numit va putea împărtăși una dintre soluții, o va putea modifica sau va putea pronunța o altă soluție, dar numai după ascultarea părților și consultarea celorlalți arbitri.

- Art.53** - Dacă în cadrul deliberării și mai înainte de pronunțarea hotărârii, tribunalul arbitral consideră că sunt necesare noi lămuriri, litigiul poate fi repus pe rol în vederea unor dezbateri suplimentare, stabilindu-se un nou termen de arbitraj, cu citarea părților, sub condiția încadrării în termenul de soluționare a cererii de arbitraj.

- Art.54** - După deliberare se va întocmi o minută care va cuprinde pe scurt conținutul dispozitivului hotărârii și în care se va arăta, când este cazul, opinia separată.

Art.55 - (1) Sentința arbitrală se redactează în scris și trebuie să cuprindă:

- a) componența nominală a tribunalului arbitral, numele grefierului, locul și data pronunțării hotărârii;
- b) numele și prenumele părților, domiciliul ori reședința sau, după caz, denumirea și sediul precum și numele reprezentanților părților, precum și ale celorlalte persoane care au participat la dezbaterile litigiului;
- c) menționarea convenției arbitrale în temeiul căreia s-a procedat la arbitraj;
- d) obiectul litigiului și susținerile pe scurt ale părților;
- e) motivele de fapt și de drept ale hotărârii, iar în cazul arbitrajului în echitate, motivele care sub acest aspect întemeiază soluția;
- f) dispozitivul;
- g) semnăturile tuturor arbitrilor sub rezerva art.602 alin.3 C.pr.civ.

(2) Dacă unul dintre arbitri este împiedicat să semneze sentința, se va face mențiunea despre cauza împiedicării, cu confirmarea sub semnătură, a președintelui Curții de Arbitraj.

Art.56 - (1) Dacă prin sentința pronunțată tribunalul arbitral a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere, oricare dintre părți poate solicita, în termen de 10 zile de la data primirii sentinței, completarea ei. Sentința de completare se dă cu citarea părților.

(2) Greșelile materiale din textul sentințelor arbitrale sau alte greșeli evidente care nu schimbă fondul soluției, precum și greșelile de calcul pot fi rectificate, la cererea oricăreia dintre părți, formulată în termenul prevăzut de alineatul precedent sau din oficiu, printr-o încheiere de îndreptare.

(3) Sentința de completare sau încheierea de îndreptare face parte integrantă din sentința arbitrală și se pronunțată de același tribunal arbitral.

Art.57 - (1) Sentința arbitrală va fi comunicată părților în cel mult o lună de la data pronunțării ei.

(2) La cererea oricăreia dintre părți, tribunalul arbitral, îi va elibera o dovadă privind comunicarea sentinței în condițiile alin.1.

(3) Sentința arbitrală comunicată părților este definitivă și obligatorie și, după investirea cu formulă executorie, se execută întocmai ca o hotărâre judecătorească.

(4) Nu se pot elibera copii legalizate ale sentințelor arbitrale decât cu condiția ca partea să prezinte, în original, sentința a cărei legalizare o solicită.

Art.58 - (1) În termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii, dosarul arbitral, la care se atașează dovezile de comunicare a hotărârii arbitrale, se depune la arhiva Curții de Arbitraj.

(2) Dosarele ce s-au aflat pe rolul Curții de Arbitraj și care au fost soluționate irevocabil sunt păstrate în arhiva Curții de Arbitraj timp de 5 ani, după care sunt transferate la un alt depozit în vederea distrugerii.

(3) Se păstrează fără termen registrele de evidență și sentințele în original.

CAPITOLUL VII

CARACTERUL ȘI EXECUTAREA SENTINȚEI ARBITRALE.

DEȘFIINȚAREA SENTINȚEI ARBITRALE

Art.59 - Sentința arbitrală se aduce la îndeplinire de bunăvoie de către partea împotriva căreia s-a pronunțat, de îndată sau în termenul arătat în cuprinsul acesteia.

Art.60 - (1) Sentința arbitrală constituie titlu executoriu și se execută silit întocmai ca și o hotărâre judecătorească.

(2) În cazul în care hotărârea arbitrală se referă la un litigiu legat de transferul dreptului de proprietate și/sau de constituirea altui drept real asupra unui bun imobil, hotărârea arbitrală se va prezenta instanței judecătorești ori notarului public pentru a obține o hotărâre judecătorească sau, după caz, un act autentic notarial. După verificarea de către instanța judecătorească ori de către notarul public a respectării condițiilor și după îndeplinirea procedurilor impuse de lege și achitarea de către părți a impozitului

privind transferul dreptului de proprietate, se va proceda la înregistrarea în cartea funciară și se va realiza transferul de proprietate și/sau constituirea altui drept real asupra bunului imobil în cauză. Dacă hotărârea arbitrală se execută silit, verificările prevăzute în prezentul alineat vor fi efectuate de către instanță, în cadrul procedurii de încuviințare a executării silite.

- Art.61 - (1)** Sentința arbitrală poate fi desființată numai prin acțiune în anulare pentru unul din următoarele motive:
- a)** litigiul nu era susceptibil de soluționare pe calea arbitrajului;
 - b)** tribunalul arbitral a soluționat litigiul fără să existe o convenție arbitrală sau în temeiul unei convenții nule sau inoperante;
 - c)** tribunalul arbitral nu a fost constituit în conformitate cu convenția arbitrală;
 - d)** partea a lipsit la termenul când au avut loc dezbaterile și procedura de citare nu a fost legal îndeplinită;
 - e)** sentința a fost pronunțată după expirarea termenului arbitrajului prevăzut de art.22 din prezentele Reguli, deși cel puțin una dintre părți a declarat că înțelege să invoce caducitatea, iar părțile nu au fost de acord cu continuarea judecării, potrivit art.568 alin(1) și (2) C.pr.civ.;
 - f)** tribunalul arbitral s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut ori s-a dat mai mult decât s-a cerut;
 - g)** sentința arbitrală nu cuprinde dispozitivul și motivele, nu arată data și locul pronunțării, nu este semnată de arbitri;
 - h)** sentința arbitrală încalcă ordinea publică, bunele moravuri ori dispozițiile imperative ale legii;
 - i)** dacă, după pronunțarea sentinței arbitrale, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză, declarând neconstituțională legea, ordonanța ori o dispoziție dintr-o lege sau dintr-o ordonanță care a făcut obiectul acelei excepții ori alte dispoziții din actul atacat, care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate de prevederile menționate în sesizare.
- (2)** Nu mai pot fi invocate ca motive pentru anularea sentinței arbitrale neregularitățile care nu au fost ridicate potrivit art. 592 alin. (1) și (3) C.pr.civ sau care pot fi remediate pe calea prevăzută la art. 604 C pr.civ.
- (3)** Pentru dovedirea motivelor de anulare nu pot fi aduse ca probe noi decât înscrisuri.

- Art.62 - (1)** Părțile nu pot renunța prin convenția arbitrală la dreptul de a introduce acțiunea în anulare împotriva sentinței arbitrale.
- (2)** Renunțarea la acest drept se poate face, însă, după pronunțarea sentinței arbitrale.

- Art.63 - (1)** Competența de a soluționa acțiunea în anulare revine Curții de Apel București.
- (2)** Acțiunea în anulare va fi introdusă la Curtea de Apel București în termen de o lună de la data comunicării sentinței arbitrale.
- (3)** Dacă s-a formulat o cerere de lămurire, completare, îndreptare a hotărârii, termenul curge de la data comunicării hotărârii sau, după caz, a încheierii prin care a fost soluționată cererea.
- (4)** Pentru motivul prevăzut la art. 608 alin. (1) lit. i) C. pr. civ termenul este de 3 luni de la publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CAPITOLUL VIII PROCEDURA REFACERII ÎNSCRISURILOR SAU A HOTĂRĂRILOR DISPĂRUTE

Art. 64 - Refacerea dosarelor sau înscrisurilor în cauzele în curs de soluționare.

- (1)** Dosarele sau înscrisurile privitoare la o pricină în curs de judecată, dispărute în orice mod, se pot face de însuși tribunalul arbitral investit cu judecarea cauzei.
- (2)** În scopul prevăzut la alin. (1), tribunalul arbitral va fixa termen, chiar din oficiu, citând părțile și, după caz, martorii și experții; va cere copii de pe înscrisurile ce i-au fost trimise de autorități și de care părțile

s-au folosit sau de pe înscrisurile depuse de părți, dispunând totodată să se scoată din registrele instanței toate date referitoare la înscrisurile care se refac.

(3) Pot servi la refacerea dosarului copiile legalizate de pe înscrisurile ce se află în posesia părților ori a altor persoane ori a autorităților.

(4) Încheierea nu va putea fi atacată decât o dată cu fondul.

(5) Înscrisurile refăcute țin locul originalelor, până la găsirea acestora.

Art. 65 - Refacerea hotărârilor dispărute.

(1) Dacă dosarul sau înscrisurile dispărute priveau o pricină în care tribunalul arbitral pronunțase o hotărâre, înăuntrul termenului de o lună prevăzut pentru exercitarea acțiunii în anulare, această hotărâre se va reface de către Curtea de Arbitraj după cel de-al doilea exemplar al hotărârii păstrat la mapă, iar dacă și acel exemplar ar fi dispărut, vor putea servi la refacere copiile legalizate de pe hotărâre, ce s-au încredințat părților sau altor persoane.

(2) În acest scop, tribunalul arbitral va putea să dispună, din oficiu, să se facă publicații într-un ziar de largă răspândire, cu invitația ca orice posesor al unei copii de pe hotărâre să o depună la grefa Curții de Arbitraj care a ordonat publicația.

(3) Dacă hotărârea arbitrală nu se poate reface pe calea arătată la alin. (1) și (2), se va trece la refacerea ei de către tribunalul arbitral, potrivit dispozițiilor art.64.

(4) În situația în care dosarul, inclusiv hotărârea, nu se pot reface nici potrivit alin.(3), iar cauza se află în acțiune în anulare, instanța care judecă acțiunea în anulare va judeca din nou pricina în fond. Pentru judecata din nou a cauzei, părțile sunt obligate să facă dovada că între ele a existat litigiul ce face obiectul rejudecării și că acesta a fost soluționat prin hotărâre arbitrală. Dovada se va face cu orice înscrisuri sau extrase din registrele ori din alte evidențe ale tribunalului arbitral ori ale altor autorități.

(5) În cazul în care cauza se află în recurs, iar dosarul, inclusiv hotărârile date de tribunalul arbitral sau de instanța care a judecat acțiunea în anulare nu pot fi refăcute nici potrivit alin. (3), instanța de recurs va trimite cauza instanței care a soluționat acțiunea în anulare, pentru a se proceda potrivit alin.(4).

(6) Dacă în cursul judecării a fost găsită hotărârea dispărută, cererea de refacere va fi respinsă.

(7) Dacă ulterior judecării cererii de refacere, hotărârea dispărută a fost găsită, hotărârea refăcută va fi anulată de către instanța care a pronunțat-o.

Art. 66 - Refacerea hotărârilor definitive pronunțate în dosare ce s-au aflat pe rolul Curții de Arbitraj se va face conform art.73 și 74 C.pr.civ, cu condiția ca cererea de refacere a hotărârii să fie formulată în termen de 5 ani de la data rămânerii sale definitive.

CAPITOLUL IX

DISPOZIȚII FINALE

Art. 67 - Prezentele Reguli de procedură se înaintează părților și apărătorilor acestora după înregistrarea cererii la Curtea de arbitraj.

Art.68 - Prezentele Reguli se completează cu dispozițiile de drept comun din Codul de procedură civilă, în măsură în care acestea sunt compatibile cu arbitrajul și cu natura litigiilor.

Art.69 - Regulile de față intră în vigoare la data de 01.03.2016.